

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov

Stratégia pracovnej mobility cudzincov v Slovenskej republike

1. Stručný popis návrhu, cieľ a obsah materiálu

Materiál bol predložený do medzirezortného pripomienkového konania Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR ako iniciatívny materiál.

- Ministerstvo práce predstavilo Stratégiu, nakoľko podobný dokument doposiaľ neexistoval a problematika dovozu pracovnej sily v súčasnosti predstavuje jeden z najaktuálnejších problémov slovenskej ekonomiky.
- Stratégia obsahuje krátkodobé opatrenia (vyžadujúce zmenu právnych predpisov/nevyžadujúce zmenu právnych predpisov) a dlhodobé opatrenia.
- Opatrenia obsahujú zodpovedných gestorov, okrem predkladateľa aj Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, Ministerstvo zdravotníctva SR a ÚPSVaR.

2. Postoj APZ k návrhu

APZ po zohľadnení pripomienok odporúča materiál na ďalšie legislatívne konanie.

3. Zdôvodnenie postoja APZ

Asociácia priemyselných zväzov oceňuje činnosť Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR v súvislosti s vypracovaním Stratégie pracovnej mobility cudzincov Slovenskej republiky (ďalej len „Stratégia“).

Vypracovanie tohto dokumentu vnímame ako prvý krok v procese optimalizácie a zjednodušenia zamestnávania cudzích štátnych príslušníkov. Z toho dôvodu považujeme za najdôležitejšie jej následné vykonávanie zo strany príslušných rezortov a orgánov. Premietnutie jednotlivých opatrení uvedených v Stratégii do konkrétnych právnych predpisov, príp. metodických usmernení vnímame za kľúčové v danom procese, ktorého výsledkom bude podstatné zníženie byrokratickej a časovej náročnosti procesu zamestnávania cudzincov.

Zároveň považujeme za dôležité, aby jednotlivé krátkodobé opatrenia uvedené v Stratégii boli čo najskôr realizované prostredníctvom konkrétnych právnych predpisov a metodických usmernení. V prípade opatrení nevyžadujúcich zmenu právnych predpisov, navrhujeme účinnosť od 1. 10. 2018 a v prípade opatrení, ktoré vyžadujú zmenu právnych predpisov navrhujeme účinnosť november/december 2018.

4. Pripomienky APZ k materiálu

4.1 K opatreniu: Zrušenie povinnosti cudzinca odovzdať lekársky posudok v súvislosti s ochranou pred cudzokrajnými chorobami pri príchode z krajín EÚ

Text pripomienky: **Navrhujeme zrušenie povinnosti cudzinca odovzdať lekársky posudok v súvislosti s ochranou pred cudzokrajnými chorobami pri príchode z krajín európskeho geografického priestoru.**

Odôvodnenie: Dokladanie lekárskeho posudku pre občanov z krajín európskeho geografického priestoru považujeme za zbytočné, nakoľko v krajinách EÚ ako aj v iných krajinách európskeho geografického priestoru je v zásade totožné rasové zastúpenie obyvateľstva. Zmena opatrenia by mala za následok značné zníženie administratívnej a finančnej náročnosti konania o udelení prechodného pobytu.

4.2 K opatreniu: Zrušenie povinnosti cudzinca priložiť k žiadosti o udelenie prechodného pobytu zabezpečenie ubytovania v prípade, ak bude zamestnaný v medzinárodnej hromadnej doprave

Text pripomienky: **Navrhujeme plošné zrušenie povinnosti priložiť k žiadosti o udelenie prechodného pobytu doklad o zabezpečení ubytovania a navrhujeme ho nahradiť prísľubom o ubytovaní.**

Odôvodnenie: Uvedené má nie len ekonomický, ale aj praktický rozmer, keďže ubytovacie zariadenia odmietajú rezervovať lôžka na vopred neurčený čas do času rozhodnutia vo veci samotnej. Kontrolu dodržiavania tohto prísľubu voľného lôžka zo strany cudzineckej polície by bolo možné vykonať až po skončení konania, teda po samotnom ubytovaní cudzinca.

4.3 Nadpis: Nové krátkodobé opatrenie vyžadujúce si zmenu právnych predpisov

Text pripomienky: **Navrhujeme navýšiť personálne kapacity Slovenskej informačnej služby a Vojenského obranného spravodajstva a zároveň zaviesť elektronickú komunikáciu medzi Cudzineckou políciou a SIS a VS.**

Odôvodnenie: Poddimenzovanie personálnych kapacít SIS a VS a výhradná listová komunikácia spôsobuje značné časové prietahy v konaní o udelení prechodného pobytu.

4.4 Nadpis: Navrhujeme nové krátkodobé opatrenie vyžadujúce si zmenu právnych predpisov

Text pripomienky: **Navrhujeme predĺžiť dobu zaškolenia zamestnanca, ak ide o výkon zamestnania s nedostatkom pracovnej sily na 90 dní, alebo až do času vydania rozhodnutia cudzineckej polície o udelení prechodného pobytu na účel zamestnania. Alternatívne navrhujeme zaviesť možnosť predĺženia doby zaškolenia, ak ide o výkon zamestnania s nedostatkom pracovnej sily, o najviac ďalších 6 týždňov nasledujúcich po uplynutí pôvodnej 6 – týždňovej doby zaškoľovania, v prípade, ak bolo konanie o udelení prechodného pobytu prerušené.**

Odôvodnenie: V prípadoch, keď dôjde k prerušeniu konania o udelení prechodného pobytu sa doba tohto konania môže predĺžiť na viac ako 30 dní, čo môže mať za následok uplynutie 6 – týždňovej doby zaškoľovania ešte pred vydaním rozhodnutia o udelení prechodného pobytu. Z toho dôvodu navrhujeme zaviesť možnosť predĺžiť dobu zaškoľovania o najviac ďalších 6 týždňov v prípade, ak bolo konanie o udelení prechodného pobytu prerušené.

4.5 Nadpis: Navrhujeme nové krátkodobé opatrenie vyžadujúce si zmenu právnych predpisov

Text pripomienky: **Navrhujeme plošne zrušiť povinnosť apostilácie a notárskeho overenia dokumentov predkladaných k žiadosti a udelenie prechodného pobytu.**

Odôvodnenie: Zníženie administratívnej a finančnej náročnosti procesu o udelení prechodného pobytu.

4.6 Nadpis: Navrhujeme nové krátkodobé opatrenie vyžadujúce si zmenu právnych predpisov

Text pripomienky: **Navrhujeme zrušiť zákonnú povinnosť zamestnávateľa doložiť písomný súhlas štátneho príslušníka tretej krajiny so žiadosťou o udelenie povolenia na zamestnanie, v prípade ak ju predkladá zamestnávateľ.**

Odôvodnenie: Predkladanie písomného súhlasu považujeme za nadbytočnú administratívnu záťaž pre zamestnávateľov.

4.7 Nadpis: Navrhujeme nové krátkodobé opatrenie vyžadujúce si zmenu právnych predpisov

Text pripomienky: **Navrhujeme stanoviť zastupiteľským úradom zákonné časové lehoty na vybavenie žiadostí.**

Odôvodnenie: Súčasná absencia zákonných lehôt na účely vybavenia žiadostí má za následok ťažkú až nemožnú predikovateľnosť dĺžky konania o udelení prechodného pobytu.

4.8 Nadpis: Navrhujeme nové krátkodobé opatrenie vyžadujúce si zmenu právnych predpisov

Text pripomienky: **Navrhujeme zrušiť povinnosť Regionálneho úradu verejného zdravotníctva (ďalej len „RÚ VZ“) vydávať rozhodnutie o splnení hygienických požiadaviek v zmysle vyhlášky MZ SR č. 259/2008 Z. z. pre podnikové byty.**

Odôvodnenie: Aktuálna kapacita ubytovacích zariadení je nepostačujúca, z toho dôvodu množstvo firiem ubytováva dovezených zamestnancov v podnikových bytoch, či v bytoch všeobecne.

4.9 Nadpis: Navrhujeme nové krátkodobé opatrenie vyžadujúce si zmenu právnych predpisov

Text pripomienky: **Navrhujeme zaviesť elektronickú komunikáciu medzi žiadateľom o udelení prechodného pobytu a cudzineckou políciou ako aj možnosť sledovania jednotlivých štádií konania elektronickou formou v danom čase.**

Odôvodnenie: Nakoľko v súčasnosti prebieha komunikácia medzi cudzineckou políciou a žiadateľom výhradne listovou formou, konanie je týmto spôsobom značne predĺžované. Máme za to, že elektronická komunikácia by umožnila zrýchlenie konania. Taktiež považujeme za dôležité umožniť žiadateľovi online sledovanie priebehu konania o udelení prechodného pobytu, napríklad aj z dôvodu častého strácania spisov, ak dochádza k ich delegovaniu na iné okresy.

4.10 Nadpis: Navrhujeme nové krátkodobé opatrenia vyžadujúce si zmenu právnych predpisov

Text pripomienky: **Navrhujeme zosúladiť pravidlá sezónnosti s pravidlami schengenského priestoru, ktorý umožňuje, aby bol občan tretej krajiny na území Európskej únie dvakrát po dobu 90 dní počas 12 po sebe nasledujúcich mesiacov.**

Odôvodnenie: Zosúladiť pravidlá sezónnosti s pravidlami schengenského priestoru, ktorý umožňuje, aby bol občan tretej krajiny na území Európskej únie dvakrát po dobu 90 dní počas 12 po sebe nasledujúcich mesiacov. Slovenská prax umožňuje sezónne zamestnanie na 90 dní, po ktorých vyžaduje 12 mesačnú pauzu pre konkrétneho zamestnanca (v praxi to spôsobuje posúvanie sezónny vždy o tri mesiace). Na Slovensku neuznávame, že by vrchol sezónny mohol byť aj dvakrát ročne (napr. v poľnohospodárstve je sezóna na jar, keď sa seje a na jeseň, keď sa žne).

4.11 Nadpis: Navrhujeme nové krátkodobé opatrenia nevyžadujúce si zmenu právnych predpisov

Text pripomienky: **Navrhujeme neprerušovať konanie o udelení prechodného pobytu v prípade menej závažných nedostatkov v žiadosti o udelenie pobytu. V prípade, ak dôjde k prerušeniu konania o udelení prechodného pobytu zároveň navrhujeme zaviesť povinnosť cudzineckej polície informovať o prerušení konania bezodkladne žiadateľa elektronicky.**

Odôvodnenie: Prerušovanie konania o udelení prechodného pobytu spôsobuje značné časové prieťahy v dĺžke samotného konania. Dokonca na základe praktickým skúseností sme zistili, že prerušovanie konania aj z dôvodu málo závažných nedostatkov žiadosti je účelne využívané za účelom časového „natiahnutia“ konania. Z toho dôvodu navrhujeme v prípade menej závažných nedostatkov žiadosti o udelenie prechodného pobytu konanie neprerušovať. V ostatných prípadoch požadujeme, aby žiadateľ bol o prerušení konania bezodkladne informovaný elektronickými prostriedkami za účelom možnosti promptného vyriešenia nedostatkov.

4.12 Nadpis: Navrhujeme nové krátkodobé opatrenia nevyžadujúce si zmenu právnych predpisov

Text pripomienky: **Navrhujeme umožniť zastupovanie cudzinca na základe splnomocnenia pri nahlasovaní zmeny adresy jeho pobytu na území SR a zároveň navrhujeme, aby uvedenú zmenu mohol na cudzineckú políciu nahlásiť aj zamestnávateľ hromadne za všetkých dotknutých cudzincov.**

Odôvodnenie: Opatrenie by malo za následok výrazné zníženie administratívnej náročnosti a nie je nám známy žiadny dôvod, ktorý by odôvodňoval osobné nahlasovanie zmeny pobytu cudzincom.

4.13 Nadpis: Navrhujeme nové krátkodobé opatrenia nevyžadujúce si zmenu právnych predpisov

Text pripomienky: **Navrhujeme zaviesť povinnosť zastupiteľských úradov súhlasiť s využitím kuriérov na doručovanie písomností v prípade, ak náklady s tým spojené budú spolufinancované zamestnávateľom a zároveň navrhujeme navýšiť frekvenciu doručovania písomností na Slovensko nielen diplomatickou poštou na pravidelnej, minimálne týždennej báze.**

Odôvodnenie: Opatrenie smeruje k zníženiu administratívnej a časovej náročnosti konania o udelení prechodného pobytu.

